

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ, ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ
ΠΟΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Αχαρνών 2, 101 76 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Ε. Μπέλλου,
Χ. Μουλκιώτης
Τηλέφωνο: 210 2124289,
210 2124172
FAX: 210 5238337
E-mail: ax2u172@minagric.gr
ax2u352@minagric.gr

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΣΤΟ ΟΡΘΟ
Αθήνα 27.02.2014
Αρ. Πρωτ.: 962/27590

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

ΚΟΙΝ: Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Έλεγχος της επισήμανσης και της παρουσίασης των οίνων

Σας διαβιβάζουμε οδηγό (Παραρτήματα I και II) ο οποίος περιλαμβάνει συγκεντρωτικά τις υποχρεωτικές και προαιρετικές ενδείξεις των οίνων καθώς και την σχετική ενωσιακή και εθνική νομοθεσία όπου καθορίζονται οι όροι και ο τρόπος χρήσης αυτών προκειμένου να διευκολυνθεί ο έλεγχος των ετικετών των οίνων στο πλαίσιο της Κ.Υ.Α. 312/9978/23-1-2014 (Β 3324).

Κατά τον έλεγχο των ετικετών θα πρέπει να ελέγχεται κυρίως:

1. Αν περιλαμβάνονται όλες οι υποχρεωτικές ενδείξεις.
2. Αν οι υποχρεωτικές ενδείξεις με εξαίρεση τον αριθμό παρτίδας, την ένδειξη για τα αλλεργιογόνα και τον εισαγωγέα αναφέρονται στο ίδιο οπτικό πεδίο.
3. Αν τηρούνται οι όροι χρήσης των προαιρετικών ενδείξεων οι οποίες περιλαμβάνονται στην ετικέτα.

Υπενθυμίζουμε ότι σύμφωνα με τον άρθ.117 του Καν(ΕΕ)1308/2013:

- ως επισήμανση ορίζεται το σύνολο των λέξεων, ενδείξεων, εμπορικών ή βιομηχανικών σημάτων, εικόνων ή συμβόλων **που τοποθετούνται σε συσκευασία, έγγραφο, πινακίδα, ετικέτα, δακτύλιο ή περιλαίμιο που συνοδεύει ή αναφέρεται στο συγκεκριμένο προϊόν.**

-ως παρουσίαση ορίζεται, κάθε πληροφορία που παρέχεται στους καταναλωτές μέσω της συσκευασίας του συγκεκριμένου προϊόντος, καθώς και μέσω του σχήματος και του τύπου των φιαλών.

Παρακαλούμε το παρόν έγγραφο όπως διαβιβαστεί σε όλες τις οινοποιητικές επιχειρήσεις της περιοχής αρμοδιότητάς σας.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Ε. ΚΟΥΡΕΝΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΠΡΟΣ

1. Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής
Έδρες τους (Με το ταχυδρομείο)
2. Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής/ Αγροτικής Οικονομίας Περιφερειακών Ενοτήτων
Έδρες τους (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)
3. Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου
Έδρες τους (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)

1. Γραφείο Υπουργού
κ. Αθ. Τσαυτάρη
2. Γραφείο Αν. Υπουργού
κ. Μ. Χαρακόπουλου
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα
κ. Μ. Κορασίδη
4. Γραφείο Γεν. Γραμματέα
Αγροτικής Πολιτικής
κ. Δ. Μελά
5. Διεύθυνση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής,
Τμήμα Αμπέλου & Ξηρών Καρπών
Αχαρνών 2, 101 76 ΑΘΗΝΑ
6. Δ/νση Διαχείρισης Μητρώων
7. Δ/νση Βιολογικής Γεωργίας
9. Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Αμπέλου και Οίνου
Μαρίνου Αντύπα 86-88, 163 46 ΑΘΗΝΑ
10. Σύνδεσμος Ελληνικού Οίνου (ΣΕΟ)
Νίκης 34, 105 57 ΑΘΗΝΑ
11. ΚΕΟΣΟΕ,
Λ. Ριανκούρ 73, 115 23 ΑΘΗΝΑ
12. Ένωση Ελλήνων Οινοποιών
Λ. Βουλιαγμένης 178, 172 35 ΔΑΦΝΗ
13. Σύνδεσμος Οινοποιών Ελλάδος
Αλκιβιάδου 24, 104 39 ΑΘΗΝΑ

14. Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα της Βορείου Ελλάδος
(ΕΝΟΑΒΕ)
Γιαννιτσών 90, 54627 Θεσσαλονίκη
15. Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα της Αττικής (ΕΝ.Ο.Α.Α.)
1ο χλμ Λεωφόρου Πικερμίου-Σπάτων, 19009 Πικέρμι
16. Ένωση Οινοπαραγωγών Αμπελώνα Πελοποννήσου (ΕΝ.Ο.Α.Π)
Συγγρού 1, Φλιάσιο Μέλαθρον, 205 00 ΝΕΜΕΑ
17. Ένωση Ελλήνων Οινολόγων
Λ. Ριανκούρ 73, 115 23 ΑΘΗΝΑ
18. ΠΑΝ.Ε.Π.Ο
Βεραντζέρου 15, 10677 ΑΘΗΝΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Υποχρεωτικές ενδείξεις των Αμπελοοινικών Προϊόντων με βάση την Νομοθεσία της Ε.Ε και την Εθνική νομοθεσία

Παρουσίαση Υποχρεωτικών Ενδείξεων

Οι υποχρεωτικές ενδείξεις που αναφέρονται στα σημεία (1)-(11) πρέπει:

- να βρίσκονται συγκεντρωμένες στο ίδιο οπτικό πεδίο (μπροστινή ή πίσω ετικέτα) ώστε ο καταναλωτής να μην είναι υποχρεωμένος να γυρίσει τη φιάλη/συσκευασία για να αναγνώσει τα συγκεκριμένα στοιχεία.
- να αναγράφονται με ανεξίτηλους χαρακτήρες και να διακρίνονται σαφώς από το περιβάλλον κείμενο ή τα γραφικά.

Εξαίρεση αποτελούν τα στοιχεία(4), (7), (11) των υποχρεωτικών ενδείξεων δηλαδή η παρουσία ορισμένων αλλεργιογόνων ουσιών, η ένδειξη του εισαγωγέα στην περίπτωση των εισαγόμενων οίνων και ο αριθμός παρτίδας που μπορούν να γραφούν και σε διαφορετικό πεδίο από τις υπόλοιπες υποχρεωτικές ενδείξεις.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	Σχετική Νομοθεσία
<p>1) Ονομασία κατηγορίας αμπελοοινικού προϊόντος</p> <p><i>Π.χ ΟΙΝΟΣ, ΟΙΝΟΣ ΛΙΚΕΡ, ΑΦΡΩΔΗΣ ΟΙΝΟΣ, ΟΙΝΟΣ ΑΠΟ ΛΙΑΣΤΑ ΣΤΑΦΥΛΙΑ,</i></p>	<p>Καν (ΕΕ) 1308/2013, αρθ 119 παρ.1α</p> <p>Ονομασία της κατηγορίας του αμπελοοινικού προϊόντος σύμφωνα με το Παράρτημα VII, Μέρος II, Καν. 1308/2013</p> <p><i>(Καν. (ΕΚ)1169/2011 αρθ.9 παρ1α)</i></p>

<p>2) Καθαρή ποσότητα του προϊόντος (όγκος περιέκτη)</p> <p><i>Π.χ 0.75l, 750ml, 187ml</i></p>	<p>Καν.(ΕΕ.)1169/2011 αρθ.9 παρ.1 ε</p> <p>Για το φάσμα των ονομαστικών ποσοτήτων από 100ml-1500ml η προσυσκευασία των διαφόρων τύπων οίνων γίνεται στους όγκους που προβλέπονται στην Οδηγία 2007/45/ΕΚ.</p> <p>Για ονομαστικές ποσότητες άνω των 1500ml δεν υπάρχει περιορισμός ως προς τον όγκο του περιέκτη.</p>
<p>3) Αποκτημένος κατ' όγκο αλκοολικός τίτλος</p> <p><i>Π.χ 12% vol ή</i></p> <p><i>«αποκτημένος αλκοολικός τίτλος 12% vol»</i></p> <p><i>«κτηθείσα αλκοόλη 12% vol»</i></p> <p><i>«alc12% vol»</i></p>	<p>Καν (ΕΕ) 1308/2013, αρθ 119 παρ.1γ</p> <p>Καν (ΕΚ) 607/2009 αρθ.54</p> <p><i>-Εκφράζεται σε ακέραιες ή μισές ποσοστιαίες μονάδες</i></p> <p><i>- Χαρακτήρες ελάχιστου ύψους 5 χιλιοστών, εφόσον ο ονομαστικός όγκος είναι ανώτερος από 100 εκατοστόλιτρα, 3 χιλιοστών εφόσον ο ονομαστικός όγκος είναι ίσος ή κατώτερος από 100 εκατοστόλιτρα και ανώτερος από 20 εκατοστόλιτρα και 2 χιλιοστών εφόσον είναι ίσος ή κατώτερος από 20 εκατοστόλιτρα</i></p> <p><i>-Δεν μπορεί να διαφέρει περισσότερο από 0,5% από την μέτρηση της εργαστηριακής ανάλυσης.</i></p> <p><i>-Δεν μπορεί να διαφέρει περισσότερο από 0,8% από την μέτρηση της εργαστηριακής ανάλυσης για ΠΟΠ ή ΠΓΕ άνω των 3 ετών, αφρωδών οίνων, αφρωδών οίνων ποιότητας, αεριούχων αφρωδών οίνων, ημιαφρωδών οίνων, αεριούχων ημιαφρωδών οίνων, οίνων λικερ και οίνων από υπερώριμα σταφύλια.</i></p> <p><i>(Καν. (ΕΕ)1169/2011 αρθ.28)</i></p>

<p>4) Η παρουσία ορισμένων αλλεργιογόνων ουσιών (SO₂, καζεΐνη, αλβουμίνη)</p> <p>Η ένδειξή τους πρέπει να είναι γραμμένη στα ελληνικά.</p> <p><i>πχ «περιέχει θειώδη», «περιέχει καζεΐνη», «περιέχει αλβουμίνη»</i></p> <p>Η ένδειξη τους μπορεί να συνοδεύεται από τα αντίστοιχα εικονογράμματα:</p> 	<p>Καν(ΕΚ) 607/2009 αρθ.51</p> <p>http://ec.europa.eu/agriculture/markets/wine/labelling_allergens.pdf</p> <p><i>(Καν. (ΕΕ)1169/2011 αρθ.9 παρ.1γ Παράρτημα II)</i></p>
<p>5) Ένδειξη προέλευσης</p> <p><i>Π.χ Παράγεται στην Ελλάδα, Προϊόν Βουλγαρίας, Οίνος Ευρωπαϊκής Ένωσης, Παράγεται στην Ελλάδα από σταφύλια που συγκομίστηκαν στην Βουλγαρία</i></p> <p><i>Ελληνικό προϊόν, Οίνος από την Ελλάδα</i></p>	<p>Καν (ΕΕ) 1308/2013, αρθ 119 παρ.1δ</p> <p>Καν.(ΕΚ)607/2009 αρθ.55</p> <p><i>(Καν. (ΕΕ)1169/2011 αρθ.26)</i></p>

6) Ένδειξη του εμφιαλωτή (Όνομα και ταχ. δ/ση)

*π.χ Εμφιαλωτής: Α. Παπαδόπουλος, Αχαρνών 2 , 10176 Αθήνα ή
εμφιαλώθηκε από Α. Παπαδόπουλο Αχαρνών 2 , 10176 Αθήνα*

Παραδείγματα για περιπτώσεις φασόν εμφιάλωσης

*Εμφιαλώθηκε για τον Α.Παπαδόπουλο, Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα από
τον Αθ. Γεωργόπουλο, Πατησίων 65 10185 Αθήνα ή*

*Εμφιαλώθηκε για τον Α.Παπαδόπουλο, Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα από
ΠΑΣ /32-XXXX/04 (Κωδικός Εμφιαλωτηρίου).*

*Εμφιαλώθηκε για τον Α.Παπαδόπουλο, Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα στην
Αθήνα Πατησίων 65, Τ.Κ 10185*

-Στην περίπτωση του αφρώδους οίνου, αεριούχου αφρώδους οίνου,
αφρώδους οίνου ποιότητας ή αφρώδους οίνου ποιότητας αρωματικού
τύπου, **το όνομα του παραγωγού ή του πωλητή**

Καν (ΕΕ) 1308/2013, αρθ 119 παρ.1ε

Καν(ΕΚ) 607/2008 αρθ.56

«εμφιαλωτής»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, που είναι εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προβαίνει στην εμφιάλωση ή αναθέτει την εμφιάλωση για λογαριασμό του.

«εμφιάλωση»: η τοποθέτηση του σχετικού προϊόντος σε περιέκτες χωρητικότητας έως 60 λίτρων με σκοπό την πώληση·

- **Περίπτωση οινοποίησης φασόν ή εμφιάλωση για λογαριασμό τρίτου**

Σε περίπτωση εμφιάλωσης φασόν, η ένδειξη του εμφιαλωτή συνοδεύεται από την ένδειξη «εμφιαλώθηκε για (...)» ή, στην περίπτωση που αναφέρεται το όνομα και η διεύθυνση του προσώπου που έχει προβεί για λογαριασμό τρίτου στην εμφιάλωση, από την ένδειξη «εμφιαλώθηκε για (...) από (...)».

- Όταν η εμφιάλωση δεν εκτελείται στις εγκαταστάσεις του εμφιαλωτή οι ενδείξεις αυτές συνοδεύονται από αναφορά του τόπου εμφιάλωσης

- **Περίπτωση χρήσης κωδικού εμφιαλωτηρίου**

Η ένδειξη του εμφιαλωτή μπορεί να αντικατασταθεί από κωδικό καθοριζόμενο από το κράτος μέλος στο οποίο εδρεύει ο εμφιαλωτής,. Ο κωδικός συνοδεύεται από

	<p>αναφορά του εν λόγω κράτους μέλους (π.χ GR, Ελλάς). <u>Στην ετικέτα οίνου του οικείου προϊόντος αναγράφονται επίσης το όνομα και η διεύθυνση άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου που συμμετέχει στην εμπορική διάθεση, πλην του εμφιαλωτή, παραγωγού, εισαγωγέα ή πωλητή που δηλώνεται με κωδικό.</u></p> <p>Αν η ταχ. δ/ση του εμφιαλωτή αποτελείται από ή περιέχει ονομασία ΠΟΠ ή ΠΓΕ διαφορετική από αυτήν που ενδεχομένως υπάρχει στην ετικέτα, τότε θα πρέπει να αναγράφεται με χαρακτήρες <u>όχι μεγαλύτερους από το μισό των χαρακτήρων που χρησιμοποιούνται για αυτές τις ονομασίες προέλευσης ή γεωγραφικές ενδείξεις ή την κατηγορία του προϊόντος(αν δεν αναφέρεται καμία από τις δύο πρώτες στην ετικέτα)</u></p> <p><i>(Καν. (ΕΕ)1169/2011 αρθ.9παρ.η)</i></p>
<p>7) Ένδειξη του εισαγωγέα στην περίπτωση των εισαγόμενων οίνων <i>π.χ Εισαγωγέας: Α. Παπαδόπουλος, Αχαρνών 2 , 10176 Αθήνα</i></p>	<p>Καν(ΕΕ) 1308/2013, αρθ 119 παρ.στ Καν(ΕΚ) 607/2009 αρθ.56</p>
<p>8) Στην περίπτωση αφρώδους οίνου, αεριούχου αφρώδους οίνου, αφρώδους οίνου ποιότητας ή αφρώδους οίνου ποιότητας αρωματικού τύπου, η ένδειξη της περιεκτικότητας σε σάκχαρα <i>Π.χ Ξηρός, Ημίξηρος, , Γλυκός (Brut, Sec, Demi-sec, Doux)</i></p>	<p>Καν(ΕΕ) 1308/2013, αρθ 119 παρ.ζ Καν(ΕΚ) 607/2009 αρθ.58 Καν(ΕΚ) 607/2009 Παράρτημα XIV Μέρος Α</p>

<p>http://ec.europa.eu/agriculture/markets/wine/e-bacchus/index.cfm?event=resultsPTradTerms&language=EL</p> <p>e- Bachus - traditional terms+ Χώρα: Greece+ Τύπος ποιότητας: wine PDO/ PGI (επιλογή ανάλογα την αναζήτηση)+Traditional term type : in place of PDO/PGI :</p> <p>Οι εν λόγω ενδείξεις είναι:</p> <p><u>Για οίνους ΠΟΠ:</u></p> <p><i>Ονομασία Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας ΟΠΑΠ (Appellation d' origin de qualité supérieure),</i></p> <p><i>Ονομασία Προέλευσης Ελεγχόμενη ΟΠΕ (appellation d' origin controlee),</i></p> <p><i>Οίνος γλυκός φυσικός (vin doux naturel),</i></p> <p><i>Οίνος φυσικώς γλυκός (vin naturellement doux),</i></p> <p><u>Για οίνους ΠΓΕ:</u></p> <p><i>Ονομασία κατά παράδοση (appellation traditionnelle),</i></p> <p><i>Τοπικός οίνος (vin de pays)</i></p> <p>β) όταν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις που θα προσδιοριστούν από την Επιτροπή, το όνομα της προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή της προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης αναγράφεται στην ετικέτα.</p> <p>Σάμος</p>	<p>Καν.(ΕΚ)607/2009 αρθ.59</p>
<p>11) Αριθμός Παρτίδας</p>	<p>Καν (ΕΕ) 1308/2013, αρθ 118</p> <p>Οδηγία 2011/91/ΕΕ</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Προαιρετικές ενδείξεις των Αμπελοοινικών Προϊόντων με βάση την Νομοθεσία της Ε.Ε και την Εθνική νομοθεσία

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	Σχετική Νομοθεσία
<p>1) Έτος συγκομιδής (για οίνους ΠΟΠ, ΠΓΕ και Ποικιλιακούς)</p> <p>Το έτος συγκομιδής αναφέρεται εφόσον τουλάχιστον το 85% των σταφυλιών που χρησιμοποιήθηκαν για την παρασκευή του προϊόντος συγκομίστηκαν κατά το εν λόγω έτος</p> <p><i>π.χ. 2013</i></p>	<p>Καν (ΕΕ) 1308/2013, αρθ 120 παρ.1 α και παρ.2 Καν(ΕΚ) 607/2009 αρθ.61</p>
<p>2) Το όνομα μιας ή περισσότερων οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου</p> <p>(για οίνους ΠΟΠ, ΠΓΕ και Ποικιλιακούς)</p> <p>-Όταν αναφέρεται μια μόνο ποικιλία αμπέλου ή το συνώνυμό της τα προϊόντα έχουν παραχθεί σε ποσοστό τουλάχιστον 85% από την ποικιλία αυτή .</p> <p>- Όταν αναφέρονται περισσότερες τις μίας οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου ή τα συνώνυμά τους, τα προϊόντα έχουν παραχθεί σε ποσοστό 100% από τις ποικιλίες αυτές</p> <p>- Εξαιρούνται της δυνατότητας αναγραφής στις ετικέτες των ποικιλιακών οίνων οι ποικιλίες Ρομπόλα, Μαλβάζια, Μονεμβασιά, Μαυροδάφνη καθώς και οι ποικιλίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XV μέρη Α και Β του Καν. (ΕΚ) 607/2009. Επίσης εξαιρούνται της δυνατότητας αναγραφής στις ετικέτες αποκλειστικά των</p>	<p>Καν (ΕΕ) 1308/2013, αρθ 120 παρ.1α Καν (ΕΚ) 607/2009 αρθ. 62 ΚΥΑ 5833/155045/12-12-2013 (3324 Β') άρθρο 10</p>

<p>μόνο-ποικιλιακών οίνων οι ποικιλίες Αγιωργίτικο, Ξινόμαυρο, Ασύρτικο, Μοσχοφίλερο, Βιδιανό και Μαλαγουζιά ενώ η δυνατότητα αυτή δεν στερείται στην περίπτωση όπου οι ποικιλίες αυτές συμμετέχουν στην παραγωγή οίνων από δύο ή και τρεις ποικιλίες.</p> <p>- Οι ποικιλίες θα πρέπει να αναγράφονται στο ίδιο οπτικό πεδίο, με την ίδια γραμματοσειρά και το ίδιο μέγεθος γραμμάτων.</p> <p>- Στην περίπτωση των ποικιλιακών οίνων δεν είναι δυνατή η αναγραφή περισσότερων των τριών ποικιλιών αμπέλου.</p>	
<p>3) Στην περίπτωση οίνων πλην των αναφερομένων στο άρθρο 119 στοιχείο ζ, (αφρώδεις οίνοι), η ένδειξη της περιεκτικότητας σε σάκχαρα</p> <p><i>Ξηρός, Ημίξηρος, Ημίγλυκος, Γλυκός.</i></p>	<p>Καν (ΕΕ) 1308/2013, αρθ 120 παρ.1γ Καν (ΕΚ)607/2009 αρθ.64 Καν. (ΕΚ) 607/2009 Παράρτημα XIV Μέρος Β</p>
<p>4) Για τις κατηγορίες αμπελοοινικών προϊόντων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης ή Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη, οι παραδοσιακές ενδείξεις όπως αναφέρονται στο άρθρο 112 στοιχείο β.</p> <p>e- Bachus - traditional terms- wine PDO PGI +description of product characteristic-</p> <p>Τις εν λόγω ενδείξεις μπορείτε να τις βρείτε επιλέγοντας ΠΟΠ ή ΠΓΕ στην ιστοσελίδα: http://ec.europa.eu/agriculture/markets/wine/e-bacchus/index.cfm?event=searchPTradTerms&language=EL καθώς και http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/crop-production/ampeli/oin/353-oinos</p>	<p>Καν.(ΕΕ) 1308/2013 αρθ 120 παρ1δ Καν(ΕΚ)607/2009αρθ.40</p> <p>ΚΥΑ 336927/1999 (ΦΕΚ 420/Β/1999) ΥΑ 235309/2002 (ΦΕΚ 179/Β/2002) ΥΑ 320080/28.7.2008 (ΦΕΚ 1609/12.8.2008) Τροποποίηση 235309/2002 (ΦΕΚ 179/Β/2002) ΚΥΑ 326182/6268/1988 (ΦΕΚ 584/23.8.1988) ΚΥΑ 280580/21.06.2005 (ΦΕΚ875/28.6.2005) . ΚΥΑ 352347/6670/1.9.1987 (ΦΕΚ 512/22.9.1987) ΚΥΑ 280580/21.06.2005 (ΦΕΚ875/28.6.2005) .</p>

<p><i>π.χ Αγρέπαυλη Αμπέλι, Αμπελώνας(-ες), Αρχοντικό, Κάβα, από διαλεκτούς αμπελώνες, Ειδικά επιλεγμένος, Κάστρο, Κτήμα, Λιαστός, Μετόχι, Μοναστήρι, Νάμα, Νυχτέρι, Ορεινό Κτήμα, ορεινός αμπελώνας, Πύργος, Επιλογή ή Επιλεγμένος(Reserve), Παλαιωθείς επιλεγμένος (Grande Reserve), Βερντέα, Vinsanto</i></p> <p>Οι προϋποθέσεις για την χρήση αυτών των ενδείξεων αναφέρονται στην σχετική εθνική νομοθεσία.</p> <p>Οι ειδικές εθνικές ονομασίες, (παραδοσιακές ενδείξεις, ενδείξεις εκμετάλλευσης) επιτρέπεται, <u>εφόσον τηρούνται οι όροι χρήσης τους</u>, να αναγράφονται εκτός από την ελληνική γλώσσα και σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες της Ε. Ένωσης</p>	
<p>5) Το κοινοτικό σύμβολο που αναφέρει την προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή την προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>ΠΟΠ</p> <p>Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>ΠΓΕ</p> <p>Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη</p> </div> </div>	<p>Καν (ΕΕ) 1308/2013, αρθ 120 παρ.1ε Καν. (ΕΚ) 607/2009 αρθ.65 Καν. (ΕΚ) 1898/2006 Παρ.V</p>

6) Ενδείξεις που αφορούν ορισμένες μεθόδους παραγωγής

Ζύμωση σε βαρέλι :

Ζύμωση σε δεξαμενή

Ζύμωση σε δεξαμενή από [...] [προσδιορίζεται ο τύπος ζύλου σε περίπτωση που η δεξαμενή είναι ξύλινη]

Ωρίμαση σε βαρέλι:

Ωρίμαση σε δεξαμενή:

Ωρίμαση σε δεξαμενή από [...] [προσδιορίζεται ο τύπος ζύλου σε περίπτωση που η δεξαμενή είναι ξύλινη]

Παλαίωση σε βαρέλι :

Παλαίωση σε δεξαμενή:

Παλαίωση σε δεξαμενή από [...] [προσδιορίζεται ο τύπος ζύλου σε περίπτωση που η δεξαμενή είναι ξύλινη]

«βιολογικός οίνος» «προϊόν βιολογικής γεωργίας»

Σε περίπτωση παραγωγής επισήμανσης των βιολογικών οίνων ο «βιολογικός οίνος» «προϊόν βιολογικής γεωργίας» συνοδεύεται υποχρεωτικά από τις ακόλουθες ενδείξεις:

-Ευρωπαϊκό λογότυπο

-Γεωργία Ε.Ε./Γεωργία Ελλάδα

-Κωδικός Πιστοποιητικού Οργανισμού

Καν (ΕΕ)1308/2013 αρθ.120 παρ. 1στ

Καν (ΕΚ) 607/2009 αρθ.66 παρ.2 και Παράρτημα XVI

ΚΥΑ 280557/2005 ΦΕΚ818/15.6.2005

Καν (ΕΚ) 607/2009 αρθ.66 παρ.6

Καν(ΕΚ)834/2007

Καν (ΕΚ) 889/2008

ΚΥΑ 245090/2006 ΦΕΚ 157 Β

<p>7) Για τους οίνους που φέρουν ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη το όνομα άλλης γεωγραφικής ενότητας η οποία είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη από την περιοχή στην οποία βασίζεται η ονομασία προέλευσης ή η γεωγραφική ένδειξη</p>	<p>Καν(ΕΕ) 1308/2013 αρθ.120 παρ.1ζ</p> <p>Καν(ΕΚ)607/2009 αρθ. 67</p> <p>ΚΥΑ 5833/155045/12-12-2013 (ΦΕΚ 3324 Β') άρθρο 11</p> <p>Για να δοθεί αυτό το δικαίωμα θα πρέπει να υπάρξει σχετικό εμπειριστατωμένο αίτημα προς το Τμήμα Οίνου και Αλκοολούχων Ποτών.</p> <p>Το αίτημα θα συνοδεύεται από την σχετική τροποποίηση των προδιαγραφών των εν λόγω οίνων ως προς τους κανόνες χρήσης αυτής της ένδειξης οι οποίοι και θα πρέπει να είναι αυστηρότεροι από αυτούς της αντίστοιχης Προστατευόμενης Ονομασίας ή Γεωγραφικής Ένδειξης.</p>
<p>8) Ένδειξη της εκμετάλλευσης σε οίνους ΠΟΠ ΠΓΕ</p> <p><i>π.χ</i> Αγρέπαυλη (Agrepanlis), Αμπέλι (Ampeli), Αμπελώνας(-ες) (Ampelonas(-es)), Αρχοντικό (Archontiko), Κάστρο (Kastro), Κτήμα (Ktima), Μετόχι (Metochi), Μοναστήρι (Monastiri), Ορεινό Κτήμα (Orino Ktima), Πύργος (Pyrgos)</p> <p>Οι προϋποθέσεις για την χρήση αυτών των ενδείξεων αναφέρονται στην σχετική εθνική νομοθεσία.</p> <p>Οι ειδικές εθνικές ονομασίες, (παραδοσιακές ενδείξεις, ενδείξεις εκμετάλλευσης) επιτρέπεται, εφόσον τηρούνται οι όροι χρήσης τους, να αναγράφονται εκτός από την ελληνική γλώσσα και σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες της Ε. Ένωσης</p>	<p>Καν(ΕΚ) 607/2009 Παράρτημα XIII</p> <p>ΚΥΑ 336927/1999 (ΦΕΚ 420/Β/1999)</p>

<p>9). Άλλες ενδείξεις</p> <p><i>π.χ: Ερυθρός</i></p> <p><i>π.χ :Πίνεται στους 8°C</i></p> <p><i>π.χ; Συνοδεύει θαλασσινά κ.λ.π</i></p> <p><i>π.χ: Διάκριση σε διαγωνισμό</i></p>	<p>Καν(ΕΕ) 1169/2011 αρθ.7 και 36</p> <p>Οποιαδήποτε ένδειξη ή αναφορά για την οποία δεν υπάρχει ειδική διάταξη και περιορισμοί όπως οι παραπάνω προαναφερόμενες και δεν παραπλανά τον καταναλωτή.</p>
--	---

Γλώσσες

Όσο αφορά τη γλώσσα του κειμένου με βάση το άρθρο 121 του **Καν(ΕΕ)1308/2013** ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Οι προβλεπόμενες στα άρθρα 119 και 120 υποχρεωτικές και προαιρετικές ενδείξεις, όταν παρουσιάζονται με τη μορφή κειμένου, πρέπει να αναγράφονται σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες της Κοινότητας.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, το όνομα προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης ή παραδοσιακές ενδείξεις αναφερόμενες στο άρθρο 112 στοιχείο β) πρέπει να αναγράφονται στην ετικέτα στην ή στις γλώσσες για τις οποίες ισχύει η προστασία.

Για τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης ή γεωγραφικές ενδείξεις ή τις ειδικές εθνικές ονομασίες, που δεν χρησιμοποιούν λατινικό αλφάβητο, το όνομα επιτρέπεται επίσης να αναγράφεται και σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες της Κοινότητας.

-η ονομασία της προστατευόμενης ονομασία προέλευσης ή της γεωγραφικής ένδειξης (υποχρεωτικά και στην ελληνική γλώσσα)

π.χ: « PROTECTED GEOGRAPHICAL INDICATION ΘΕΣΣΑΛΙΑ THESSALIA»

π.χ: «PROTECTED GEOGRAPHICAL INDICATION MANTINEIA MANTINIA

Κατά παρέκκλιση για τα αλλεργιογόνα η ένδειξή τους πρέπει να είναι γραμμένη στα ελληνικά και μπορεί να συνοδεύεται από τα αντίστοιχα εικονογράμματα

http://ec.europa.eu/agriculture/markets/wine/labelling_allergens.pdf

Εμπορικά Σήματα

Τα εμπορικά σήματα ή οι εμπορικές επωνυμίες τα οποία χρησιμοποιούνται κατά την επισήμανση και παρουσίαση των οίνων δεν μπορούν να περιλαμβάνουν Προστατευόμενες Ονομασίες Προέλευσης / Προστατευόμενες Γεωγραφικές Ενδείξεις, παραδοσιακές ενδείξεις ή άλλες προαιρετικές ενδείξεις, αν δεν πληρούνται οι όροι χρήσης τους σύμφωνα με τις εθνικές και ενωσιακές διατάξεις.

Σε ότι αφορά την κατοχύρωση εμπορικών σημάτων εφαρμόζεται το άρθρο 102 του Καν(ΕΕ)1308/2013.